

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА АКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНИ

(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

підготовки _____ Другий (магістерський) рівень освіти
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Якість, стандартизація та сертифікація
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2022 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Національна система акредитації України спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Якість, стандартизація та сертифікація (1,6д), (1,6з) для здобувачів вищої освіти 2 курсу.

Розробники:

ТКАЧЕНКО Олена, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, канд. фармац. наук, доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації

Протокол від «01» вересня 2022 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації

(підпис)

проф. Тетяна КРУТСЬКИХ

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін

Протокол від «13» вересня 2022 року № 1

Голова профільної комісії
з економіко-управлінських дисциплін

(підпис)

проф. Алла НЕМЧЕНКО

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: дисципліна «Національна система акредитації України» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується дисциплінами: «Стандартизація в сфері якості», «Системи управління якістю», «Інтегровані системи управління», «Сертифікація та підтвердження відповідності», «Аудит систем управління якістю».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Національна система акредитації України» є нормативно-правова база національної системи акредитації, процедури проведення акредитації різних систем менеджменту.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ЄКТС.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Національна система акредитації України» є підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Якість, стандартизація та сертифікація, які мають достатній обсяг теоретичних знань та практичних навичок для планування й здійснення робіт з акредитації та оцінки відповідності систем менеджменту медичних та вимірювальних / калібрувальних лабораторій, органів з інспектування, з оцінки персоналу. Здобувачі вищої освіти володітимуть знаннями щодо положення нормативної бази щодо проведення оцінки відповідності; обов'язкових процедур та реєстраційних записів, що передбачені вимогами стандартів ISO ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17021-1; теоретичних аспектів проведення акредитації галузевих систем якості. Також здобувачі вищої освіти мають оволодіти відповідними практичними навичками.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Національна система акредитації України» є:

- формування цілісної уяви щодо ролі акредитації в системі управління якістю;
- формування уявлення про основні принципи та підходи, покладені в основу проведення акредитації;
- ознайомлення з європейською та національною нормативною базою, що регламентує проведення акредитації продукції, процесів, послуг, систем менеджменту;
- ознайомлення з умовами, етапами та процедурами проведення акредитації.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Національна система акредитації України» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 7 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК): ФК 5. Здатність створювати та організувати ефективні комунікації в процесі управління. ФК 12. Здатність до реалізації принципів менеджменту якості та застосування методів і процедур проектування, формування, впровадження, сертифікації та постійного удосконалення систем управління якістю відповідно до вимог міжнародних стандартів.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 16. Проектувати ефективні системи управління організаціями на основі положень міжнародних і національних стандартів; уміти складати документацію системи управління організації.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен

знати:

- основні поняття, терміни та визначення у сфері проведення акредитації ;
- нормативно-правову базу проведення акредитації;
- основні поняття та законодавчу базу проведення акредитації випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025;
- основні поняття та законодавчу базу проведення акредитації медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 15189;
- принципи для органів з сертифікації продукції та їх сертифікаційної діяльності;
- принципи проведення акредитації систем менеджменту;
- вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію систем управління навколишнім середовищем (відповідно до ISO/IEC 17021-2:2016);
- вимоги до компетентності, необхідна щодо системи менеджменту безпечності харчових продуктів;
- вимоги до компетентності для проведення аудиту та сертифікації систем менеджменту гігієною та безпекою праці.

вміти:

- інтерпретувати положення й вимоги законодавчих і нормативних актів у сфері обігу лікарських засобів;
- складати перелік документів і форм записів (протоколів), необхідних для функціонування випробувальних та калібрувальних лабораторій;
- складати перелік документів і форм записів (протоколів), необхідних для функціонування медичних лабораторій;
- визначати методи оцінювання індивідуальної компетентності експертів;
- аналізувати заявки щодо сертифікації продукції, послуг та систем якості;
- складати програму аудитів сертифікації продукції, послуг та систем якості;
- розробляти програми і плани проведення зовнішніх аудитів, а також опитувальні листи, форми (бланки) для реєстрації свідоцтв аудитів, звіти за результатами аудитів;
- розробляти плани коригувальних дій для усунення наслідків і причин виникнення виявлених невідповідностей;
- формулювати показники і критерії для оцінювання результативності процесів, а також вибрати відповідні методи для здійснення такого оцінювання;
- визначати вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію систем управління навколишнім середовищем (відповідно до ISO/IEC 17021-2:2016);
- визначати вимоги до компетентності, необхідна щодо системи менеджменту безпечності харчових продуктів;
- визначати вимоги до компетентності для проведення аудиту та сертифікації систем менеджменту гігієною та безпекою праці.

володіти:

- навичками роботи з нормативними документами;
- навичками проведення зовнішніх аудитів.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Денна форма						заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	всього	л	се м.	пз	лаб.	с. р.	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 1. Основні поняття та законодавча база проведення акредитації. Діяльність Національного агентства з акредитації України	20	2		6		12	20	2		2		16
Тема 2. Акредитація випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025	21	3		6		12	21	2		3		16
Тема 3. Акредитація медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO 15189	21	3		6		12	21	2		3		16
Тема 4. Акредитація продукції, процесів та послуг у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17065	20	2		6		12	20	2		2		16
Тема 5. Проведення акредитації систем менеджменту у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1	20	2		6		12	20	2		2		16
Тема 6. Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію галузевих систем управління якістю	16	2		4		10	16	2		2		12
Контроль змістового модулю	2			2			2			2		
Усього годин	120	14		36	-	70	120	12		16		92

5. Зміст програми освітньої компоненти

Тема 1. Основні поняття та законодавча база проведення акредитації. Діяльність Національного агентства з акредитації України

Вступ до дисципліни «Національна система акредитації України. Термінологія та основні поняття акредитації. Нормативно-правова база проведення акредитації. Діяльність та структура органів з акредитації

Тема 2. Акредитація випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025.

Основні поняття та законодавча база проведення акредитації випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025. Вимоги

стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 до організаційної структури, персоналу, робочого середовища, процесів лабораторії, метрологічної простежуваності. Оцінювання невизначеності вимірювання. Забезпечення достовірності результатів. Система документованої інформації

Тема 3. Акредитація медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO 15189.

Основні поняття та законодавча база проведення акредитації медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 15189. Вимоги стандарту ДСТУ ISO/IEC 15189 до організаційної структури, персоналу, робочого середовища, процесів лабораторії. Система документованої інформації медичної лабораторії. Впровадження ризик-орієнтованого мислення в діяльність медичної лабораторії

Тема 4. Акредитація продукції, процесів та послуг у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17065

Принципи для органів з сертифікації продукції та їх сертифікаційної діяльності. Загальні вимоги до акредитації продукції, процесів та послуг у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17065. Вимоги до персоналу органу з сертифікації продукції, процесів та послуг.

Тема 5. Проведення акредитації систем менеджменту у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1

Принципи проведення акредитації систем менеджменту. Вимоги до компетентності персоналу. Вимоги до процесів акредитації систем менеджменту.

Тема 6. Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію галузевих систем управління якістю

Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію систем управління навколишнім середовищем (відповідно до ISO/IEC 17021-2:2016). Вимоги до компетентності, необхідна щодо системи менеджменту безпечності харчових продуктів. Вимоги до компетентності для проведення аудиту та сертифікації систем менеджменту гігієною та безпекою праці.

Підсумковий модульний контроль

6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна	Заочна форма
1.	Тема 1. Основні поняття та законодавча база проведення акредитації. Діяльність Національного агентства з акредитації України	2	2
2.	Тема 2. Акредитація випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025	3	2
3.	Тема 3. Акредитація медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO 15189	3	2
4.	Тема 4. Акредитація продукції, процесів та послуг у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17065	2	2
5.	Тема 5. Проведення акредитації систем менеджменту у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1	2	2
6.	Тема 6. Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію галузевих систем управління якістю	2	2
Усього годин		14	12

7. Темі семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
7.	Тема 1. Основні поняття та законодавча база проведення акредитації. Діяльність Національного агентства з акредитації України	6	2
8.	Тема 2. Акредитація випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025	6	3
9.	Тема 3. Акредитація медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO 15189	6	3
10.	Тема 4. Акредитація продукції, процесів та послуг у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17065	6	2
11.	Тема 5. Проведення акредитації систем менеджменту у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1	6	2
12.	Тема 6. Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію галузевих систем управління якістю	4	2
Усього годин		34	12

9. Темы лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основні поняття та законодавча база проведення акредитації. Діяльність Національного агентства з акредитації України	12	16
2	Тема 2. Акредитація випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025	12	16
3	Тема 3. Акредитація медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO 15189	12	16
4	Тема 4. Акредитація продукції, процесів та послуг у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17065	12	16
5	Тема 5. Проведення акредитації систем менеджменту у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1	12	16
6	Тема 6. Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію галузевих систем управління якістю	10	12
Усього годин		70	92

Завдання для самостійної роботи

У межах виконання самостійної роботи з освітньої компоненти «Національна система акредитації України» здобувачі вищої освіти готують наукові доповіді за темами:

1. Характеристика діяльності Міжнародного форуму з акредитації (IAF)
2. Характеристика діяльності Міжнародного співробітництва з акредитації лабораторій (ILAC)
3. Характеристика міжнародної діяльності Національного агентства з акредитації.
4. Загальні вимоги до роботи випробувальних та калібрувальних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025
5. Гармонізація вимог до системи управління відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 та до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025:2017.
6. Необхідність впровадження системи менеджменту якості в медичних лабораторіях України у відповідності до вимог міжнародних стандартів.
7. Основні аспекти вимог до клієнта сертифікаційної угоди відповідно до вимог стандарту ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2014.

8. Методи оцінювання індивідуальної компетентності персоналу, залученого до управління та провадження аудитів та іншої діяльності з сертифікації.
9. Ризики, пов'язані з неналежним проведенням сертифікації.

11. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом.

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з освітньої компоненти визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінок засвоєння ним окремих змістових модулів.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

За поточну навчальну діяльність в межах модуля здобувач вищої освіти може отримати **максимально 100 балів** або **мінімально — 60 балів**.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Застосовується така система бальних оцінок для **практичних занять**: за кожну тему **змістового модулю** здобувач може набрати **min -6 бали, max — 10 бали**

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
6-7	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; – практичне завдання виконав з допомогою викладача.
8	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив достатнє знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки.
9	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
10	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання,

	графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.
--	--

Для допущення до семестрового заліку здобувач вищої освіти повинен здати всі теми з освітньої компоненти та скласти контроль засвоєння ЗМ на прохідний бал.

Контроль засвоєння ЗМ проводиться у формі заліку за затвердженими білетами. Модуль вважається зарахованим, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше мінімального балу.

Рейтинг здобувача вищої освіти розраховують наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для заліку	для екзамену
90 – 100 (A)	зараховано	відмінно
82-89 (B)		добре
74-81 (C)		задовільно
64-73 (D)		
60-63 (E)		
35-59 (FX)	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34 (F)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	

Загальна оцінка включає результати семестрового екзамену за 100-бальною шкалою: максимально 100 балів або мінімально — 60 балів. Семестровий екзамен проводиться очно у письмовій формі та оцінюються за двома напрямками: теоретична частина: max – 40 балів та практична частина: max – 60 балів.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума	Екзамен
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100	100
10	10	10	10	10	10			

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

13. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль здобувачів при виконанні практичних завдань, вирішенні ситуаційних завдань.

Форма контролю - залік.

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітньої компоненти.
2. Слайдові, текстові та аудіографічні лекції.
3. Тестові завдання для щоденного контролю.
4. Завдання для самостійної роботи здобувачів.
5. Тестові завдання для самостійного контролю.
6. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.

15. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Управління якістю : навч. посібник для ВНЗ / Д. П. Лойко [та ін.], 2018. - 336 с.
2. Управління якістю медичної допомоги як основа національної політики у сфері охорони здоров'я : конспект лекцій для слухачів спец. "Публічне управління та адміністрування" (спеціалізація "Управління у сфері охорони здоров'я") галузі знань "Публічне управління та адміністрування" / М. М. Білинська [та ін.] ; Нац. академія держ. управління при Президентові України, Каф. соц. і гуманітарної політики. - Київ : НАДУ, 2017. - 108 с.
3. Топольник, Віра Григорівна. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю : навч. посібник / В. Г. Топольни, М. А. Котляр, 2017. - 211 с.
4. Агеєв, Євген Якович. Управління якістю : навч.-метод. посіб. для самост. роботи / Є. Я. Агеєв, 2014. - 240 с

.Допоміжна

1. Про акредитацію органів з оцінки відповідності: закон України від 17.05.2001 № № 2407-III// Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 32. – ст. 170.
2. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9001:2009; чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 24 с. – (Національний стандарт України).
3. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9000:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9000:2007; чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 28 с. – (Національний стандарт України).
4. Системи екологічного управління. – Вимоги та настанови щодо застосування. (ISO 14001:2015, IDT) : ДСТУ ISO 14001:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 14001:2015 (прийнятого методом підтвердження); чинний від 2015-12-21]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 37 с. – (Національний стандарт України).
5. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюгу (ISO 22000:2018, IDT): ДСТУ ISO 22000:2019. – [На заміну ДСТУ ISO 22000:2007; чинний від 2019-10-31.] — К.: ДП «УкрНДНЦ», 2019. — 39 с. (Національний стандарт України).
6. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій (ISO/IEC 17025:2017, IDT) ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/ZD08.01.41_ISO-IEC-17025_2017.pdf
7. Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг (EN ISO/IEC 17065:2012, IDT) : ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2015/06/ZD-08.03.27_red_02_ISOIEC-17065_2012.pdf
8. Оцінка відповідності – Вимоги згідно ISO/IEC 17021-1:2015 до органів, що здійснюють аудит і сертифікацію систем менеджменту – Частина 1: Вимоги [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2015/06/ZD-08.10.32_ISOIEC_17021_1_26.02.pdf
9. Загальний документ “Системи менеджменту безпечності харчових продуктів. Вимоги до органів, що здійснюють аудит та сертифікацію систем менеджменту безпечності харчових продуктів (згідно ISO/TS 22003:2013)” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2016/05/ZD-08.10.33_ISO_TS-22003_2013.pdf
10. Загальний документ “Оцінка відповідності. Вимоги до органів, що проводять аудит і сертифікацію систем управління. Вимоги до компетентності персоналу, який забезпечує аудит та сертифікацію систем управління навколишнім середовищем (відповідно ISO/IEC 17021-2:2016)” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/ZD-08.10.38_ISO_IEC-17021-2.pdf
11. Загальний документ «Оцінювання відповідності. Вимоги до органів, що проводять аудит і сертифікацію систем менеджменту. Частина 10: Вимоги до компетентності для проведення аудиту та сертифікації систем менеджменту гігієною та безпекою праці» (відповідно до ISO/IEC TS 17021-10:2018)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naau.org.ua/wp-content/uploads/2020/06/ZD-08.10.42_red_01_ISO_IEC-17021-10.pdf

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. The International Accreditation Forum (IAF) Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://iaf.nu/en/home/>

2. International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ilac.org>
3. Офіційний сайт Національного агентства з акредитації України Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://naau.org.ua/>
4. Офіційний сайт міжнародної організації зі стандартизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iso.org>.
5. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://quality.nuph.edu.ua/>.
6. Студентська наукова бібліотека. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.nuph.edu.ua/>